

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
биринчи ўринбосари

А.Иноятгов

2021 йил « 06 »

УРОЛОГИЯ

мутахассислиги бўйича тиббиёт кадрларни
клиник ординатура (резидентура)да қайта тайёрлаш
касбий тайёргарлик даражасига қўйилган
ДАВЛАТ ТАЛАБЛАРИ

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SO'G'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGINING
TIBBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH
MARKAZI TOMONIDAN
RO'YHATGA OLINDI

№

357

Тошкент 2021

Тузувчилар:

- Гайбуллаев А.А. Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази, Урология ва андрология кафедраси мудир, т.ф.д., профессор
- Дадабаев А.К. Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази, Урология ва андрология кафедраси доценти, т.ф.н.
- Кучкаров А.К. Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази, Урология ва андрология кафедраси ассистенти
- Бердибаев Т.М. Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази, Урология ва андрология кафедраси ассистенти

Тақризчилар:

- Худойберганов У.А. Тошкент тиббиёт академияси, Урология кафедраси доценти, т.ф.д.
- Арифов С.С. Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази, Оториноларингология кафедраси мудир т.ф.д., профессор

Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатура (резидентура)да қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган давлат талаблари (кейинги матнда Талаблар деб юритилади) ҳуқуқий-меъерий ҳужжат бўлиб, у касбий фаолият турига мувофиқ ҳолда масалаларни еча оладиган малакали мутахассисларни тайёрлаш учун зарур бўлган минимал ҳажмдаги билим ва кўникмалар стандартини ўзида намоён этади.

Мазкур Талаблар клиник ординатура (резидентура)нинг ҳар бир алоҳида олинган ихтисослигига қўйилган тегишли талабларни ишлаб чиқиш учун стандарт ҳисобланади.

Мутахассиснинг дипломдан кейинги касбий тайёргарликка қўйилган талабларни ишлаб чиқиш вазифалари шакл ва мазмун бўйича ягона бўлган амалий соғлиқни сақлаш муассасаларида тўлиқ мустақил ишлай оладиган ва уни кейинчалик эгаллаётган лавозим ва иш жойига мувофиқ ҳолда беморларга юқори малакавий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган касбий фаолияти давомида такомиллаштирадиган мутахассисни кўп босқичда тайёрлаш тизимини яратиш ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тиббиёт ва фармацевтика узлуксиз касбий таълими муассасалараро Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2021 йил 6 октябрдаги 5-сонли баённомаси билан маъқулланган.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР ВА ҚЎЛЛАНИЛИШ СОҲАСИ

1.1. Мазкур меъёрий ҳужжат Урология мутахассислиги бўйича клиник ординатура (резидентура)да мутахассисларнинг тайёргарлик даражасига қўйилган давлат талабларнинг йиғиндиси ҳисобланади.

II. УРОЛОГИЯ МУТАХАССИСИЛИГИ БЎЙИЧА ЎҚУВ ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ТАВСИФИ

2.1. Урология мутахассислиги бўйича таълимнинг меъёрий муддати камида икки йилни ташкил этади. Клиник ординатор (резидент)нинг максимал ўқув юкламаси ҳафтада 36 соатни, мустақил иши ҳафтада 54 соатни ташкил этади.

2.2. Клиник мутахассисликлар бўйича мустақил иш вақти ҳажмига раҳбар томонидан белгиланадиган жадвал бўйича бир ойда бўлинмада 2та мажбурий тунги (кечки) навбатчилик киради.

2.3. Умумий ўқув юклама ҳажми ва тайёргарлик кўришнинг умумий вақти қуйидагича тақсимланади:

- 93,4% - мутахассислик модулларини ўрганиш;
- 1,1% - умумметодологик ва номутхассис ёндош тиббий модулларни ўрганиш;
- 4,5% - ёндош мутахассислик модулларни ўрганиш;
- 1% - аттестацияларга ажратилади.

Ўқув ва индивидуал режани тузиш давомида клиник ординатор (резидент)лар 2- ва 4-семестрдан сўнг ишлаб чиқариш (малака) амалиётини ўташларини ҳисобга олиш лозим.

2.4. Ўқув жараёни кредит-модул тизими асосида ташкил этилади.

III. УРОЛОГ - МУТАХАССИСНИНГ КАСБИЙ ФАОЛИЯТИНИНГ ТАВСИФИ

3.1. Мутахассиснинг касбий фаолияти соҳаси ёрдам (даволаш-профилактика, тиббий-ижтимоий ва бошқалар) кўрсатиш Урология сифатини лозим даражада таъминлаш йўли билан аҳолининг соғлиғини сақлаш ва яхшилашга қаратилган фаолият технологиялари, восита, услуб ва усулларининг йиғиндиси.

3.2. Мутахассиснинг касбий фаолияти объектлари қуйидагилар ҳисобланади:

- 18 ёшгача бўлган болалар, катталар ва х.к.
- аҳоли (болалар, ўспиринлар ва катталар)да соғлиқни сақлаш, профилактикани таъминлаш, касалликка ташхис қўйиш ва даволаш учун шароитларни яратишга қаратилган восита ва технологияларнинг йиғиндиси .

3.3. Ихтисослик бўйича мутахассис – Урология қуйидаги турдаги касбий фаолиятига тайёргарлик кўради:

- профилактика;
- ташхисга оид;

- даволаш;
- реабилитацияга оид;
- илмий-тадқиқот фаолияти
- ташкилий-бошқарув;

Мутахассис асосан эгаллаган ихтисослиги бўйича касбий фаолиятни амалга оширишга тайёрланади.

Ўқиш тугагандан сўнг битирувчига у эгаллаган шифокорлик фаолияти бўйича касбий фаолиятни амалга оширишга ҳуқуқ берадиган белгиланган намунадаги гувоҳнома берилади.

3.4. Мутахассис – уролог касбий фаолият турларига мувофиқ ҳолда қуйидаги касбий вазифаларни ечиши лозим:

-профилактика фаолияти (бирламчи, иккиламчи ва х.к.):

1. Пешоб ажратиш тизимининг касалликларини олдини олиш бўйича профилактика тадбирлари (мулоқот, давра суҳбатлари, учрашувлар, маърузалар ва х.к.)ни ташкил этиш ва ўтказиш;
2. Объектив текширув усулларини қўллаш, хасталик ҳақида маълумот олиш, умумий ва махсус аломатларини аниқлаш, ташҳис қўйиш ва уни асослаш.
3. Махсус текширув усуллари (лаборатория, гормонал, рентгенологик, функционал текширувлар)нинг заруриятини аниқлаш, маълумотларни таҳлил қилиш, қиёсий ташҳис қўйиш, ташҳисни аниқлаш, беморни олиб бориш режаси ва тактикасини асослаш, юзага келиши мумкин бўлган асоратларни назарда тутиш. Госпитализация учун кўрсатмаларни аниқлаш. Беморнинг ишга лаёқатлилигини аниқлаш.
4. Соғлиқни сақлаш тўғрисидаги қонунчиликка мос равишда тиббий ҳужжатларни тўлдириш.

-ташҳисга оид фаолияти:

1. Клиник, биокимёвий ва функционал тадқиқотлар натижалари: ультратовуш, рентген, томография, ангиография, радиоизотоп усуллари, гемодинамик ва гормонал маълумотлар натижаларини таҳлил этиш ва диагностик баҳолаш. Клиник ва лаборатор-инструментал текширув усуллари асосида беморларда касалликлар ва патологик ҳолатларни ташҳислаш.
2. Шошилинч ҳолатларни ташҳис қилиш. Шошилинч ва ҳаёт учун хавф тугдирадиган ҳолатларни ташҳислаш бўйича асосий чора-тадбирларини бажариш.
3. Патологик жараёнлар ва касалликларни уз вақтида ташҳис қилиш учун аъзоларнинг функционал ҳолатларини баҳолаш ва анатомик-физиологик асосларини билиш.

-даволаш фаолияти:

1. Барча шошинч ҳолатларларда малакали ёрдам кўрсатишни билиш ва бажариш имконига эга бўлиши.

2. Тиббиётнинг барча босқичларида (ҚВП, поликлиника, шифохона ва ихтисослашган марказ) урологик беморларни ташхислаш, даволаш (консерватив ва оператив) ва профилактикасини ўтказиш.

-реабилитацияга оид фаолияти:

1. Энг кенг тарқалган урологик касалликлар учун турли реабилитация дастурларини (тиббий, ижтимоий, психологик) қўллаш.

2. Урологик хасталиги бўлган беморларни реабилитация қилиш даврида (морфофункционал ҳолатига қараб) мақбул режимни танлаш бўйича тавсиялар бериш, даволовчи жисмоний тарбия, физиотерапия, рефлексотерапия усулларида кўрсатма ва қарши кўрсатмаларни аниқлаш.

3. Реабилитацияга муҳтож бўлган беморларда даволаш жисмоний тарбия, физиотерапия ва ноанъанавий терапия усуллари (рефлекс терапияси, фитотерапияси, гомеопатияси) воситаларидан фойдаланиш ва бошқалар.

-психолого-педагогик фаолияти:

- шошинч касалликлари билан даволанган беморларга психологик ёрдам кўрсатиш;

- ташкилий-бошқарув фаолияти:

1. урологияга ихтисослашган тиббий ташкилотларда тиббий ходимларнинг меҳнатини ташкил этиш, функционал мажбуриятларни ва уларни амалга оширишнинг оптимал алгоритминини аниқлаш;

меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси бўйича тадбирларни уюштириш, касбий касалликларни профилактика қилиш, экология хавфсизлигига амал қилиш ва уни таъминлаш устидан назорат қилиш.

2. урологияга ихтисослашган тиббий ташкилотларда ҳисоб юритиш-ҳисобот бериш бўйича тиббий ҳужжатларни юритиш;

меҳнатга лаёқатсизлигини экспертизадан ўтказиш;

эндокринологик ва умумий терапевтик йўналишдаги тиббий муассасаларда тиббиёт ходимларининг ишини ташкил этиш, функционал мажбуриятларни аниқлаш ва уларни амалга ошириш учун мақбул алгоритмни тузиш;

меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик чораларини ташкил этиш, касбий касалликлар профилактикаси, экологик хавфсизликни таъминлаш ва риоя этилишини назорат қилиш;

урологик ва умумий терапевтик йўналишдаги тиббий муассасаларда тиббий ҳисобот ёзувларини юритиш;

меҳнатқобилияти экспертизасини олиб бориш;

урологик беморларга диагностика ва реабилитация хизматларини кўрсатиш сифатини назорат қилиш;

иш ёзишмалари (кўрсатма хатлар, ҳисоботлар, хатлар) ни олиб бориш.

Клиник ординатор (резидент)лари билим ва кўникмалар ҳажмини кенгайтириш мақсадида клиник ординатура (резидентура)да тайёргарлик кўриш бўйича шахсий режадан ташқари амалга ошириладиган **илмий-тадқиқот фаолиятига** жалб қилиниши мумкин:

1. Илмий адабиётлар ва расмий статистика маълумотларининг таҳлили.
2. Энг сўнги илмий муаммолар бўйича рефератларни тайёрлаш.
3. Урология соҳасида янги усул ва технологияларни ишлаб чиқиш бўйича алоҳида илмий-тадқиқот ва илмий-амалий масалаларни ечишда иштирок этиш.
4. Статистик таҳлилни олиб боришда иштирок этиш ва амалга оширилган тадқиқот бўйича таҳлилий маърузани тайёрлаш.
5. Мақола ва тезисларни ёзиш ва чоп этиш;

IV. УРОЛОГ МУТАХАССИСИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ (МОДУЛ) ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ НАТИЖАЛАРИГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБЛАР

4.1. Битирувчи куйидаги **умуммаънавий компетенциялар (УК)** ни ўзлаштириши лозим:

Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган муаммо ва жараёнларни таҳлил қилиш, турли касбий ва ижтимоий фаолиятида гуманитар, табиий-илмий, тиббий-биологик ва клиник фанлар усулларини амалиётда қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

дунё қарашга оид, ижтимоий ва шахсга қаратилган фалсафага оид муаммоларни, асосий фалсафа тоифаларини таҳлил қилиш, ўзини такомиллаштириш қобилияти ва тайёрлиги;

муҳим сиёсий воқеалар ва тенденцияларни таҳлил қилиш, сиёсий ҳаётда маъсулият билан иштирок этиш, асосий тушунчалар, жаҳон тарихий жараённинг қонуниятларини билиш. Миллий мустақиллик ғояларини тушиниш ва тарғибот қилиш, ўз мамлакатига ватанпарварлик ҳиссини уйғотиш; тарихий обидалар ва анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

ёш авлодни ватанпарварлик ва Ватанга хизмат қилиш руҳида тарбиялаш, тарихий обидалар ва анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

мамлакатнинг энг янги тарихини ва тарихий-тиббий атамаларни билишқобилияти ва тайёрлиги;

иқтисодий муаммолар ва ижтимоий жараёнларни таҳлил қилиш, иқтисодий самарадорлик кўрсаткичларини ҳисоблаш услубиетидан фойдаланиш; иқтисодиётнинг ривожланиш даражасини тавсифловчи

кўрсаткичларни умумлаштирадиган бозор хўжалик юритиш механизмларини билиш қобилияти ва тайёрлиги;

мантиқий ва асосланган таҳлил қилиш, оммада нутқ сўзлаш, мулоқот ва суҳбат олиб бориш, касбий мазмундаги матнларни таҳрирлаш, ҳамкорлик қилиш ва низоларни ечиш, бағрикенглик қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

хаётда сўзлаш даражасида чет эл тилларидан бирини билиш, давлат тилида ёзма ва оғзаки коммуникация қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

бошқарув усулларида фойдаланиш, ижрочиларнинг ишларини ташкил этиш, турли фикрлар шароитида ва ўз касбий компетенция доирасида маъсул бошқарув қарорларини топиш ва қабул қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

ўз фаолиятини жамиятда қабул қилинган маънавий ва ҳуқуқий меъёрларни ҳисобга олган ҳолда амалга ошириш, шифокорлар этикаси, махфий ахборот билан ишлаш бўйича қонун ва ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларга амал қилиш, шифокорлар сирини сақлаш қобилияти ва тайёрлиги.

4.2. Битирувчи кўйидаги **касбий компетенциялар (КК)**ни ўзлаштириши лозим:

касбдошлар, ўрта ва кичик тиббий ходимлар, беморлар ва беморлар қариндошлари билан мулоқот қилганда шифокорлик фаолиятининг этика ва деонтолик жиҳатларини амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

касбий фаолиятни такомиллаштириш мақсадида назарий билим ва амалий кўникмалардан фойдаланган ҳолда қарорларни топишга асосланган умумқабул қилинган далилли тиббиётга таянган ҳолда тиббий ахборотни таҳлил қилишга нисбатан тизимли ёндошувни шакллантириш қобилияти ва тайёрлиги;

интизом, маъмурий, фуқаролик-ҳуқуқий, жиноий жавобгарликни ҳис этган ҳолда шифокорлик ҳатоларни олдини олиш учун ўз фаолиятининг натижаларини таҳлил қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

беморларда сўровнома, физикал кўриги, клиник текшируви, замонавий лаборатория-дастакли тадқиқот, биопсион, операцион ва секцион материалнинг морфологик таҳлилин олиб бориш ва уларнинг натижаларини изоҳлаш, амбулатория ва стационар беморнинг тиббий картасини ёзиш қобилияти ва тайёрлиги;

клиник аломатларни патофизиологик таҳлил олиб бориш, беморларда уларнинг ёши ва жинсини ҳисобга олган ҳолда ташхис қўйиш, даволаш, реабилитация ва профилактика қилиш бўйича патогенетик жиҳатдан ўзини оқлаган усул (тамойил)ларни асослаш қобилияти ва тайёрлиги;

асептик ва асептика қарши усулларни қўллаш, тиббий дастаклардан фойдаланиш, тиббий муассасасида даволаш ва ташхис қўйиш хоналарига санитария жиҳатдан ишлов бериш эндокринологик касалланган беморларга қараш техникасини билиш қобилияти ва тайёрлиги;

тирик одамларни суд-тиббий текширувидан ўтказиш; процессуал ҳаракатларида мутахассис ёки эксперт сифатида иштирок этиш учун жалб қилган ҳолларда суд-тиббий экспертиза объектларини лаборатория тадқиқот натижаларини изоҳлаш қобилияти ва тайёрлиги;

беморларга қараган пайтида ишлатиладиган тиббий-техника аппаратураси билан ишлаш, компьютер техникасидан фойдаланиш, турли манбалардан ахборотни олиш, глобал компьютер тармоқларида ахборот билан ишлаш; касбий вазифаларни ечиш учун замонавий ахборот технологияларнинг имкониятларини қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.1. Профилактика фаолияти:

Аҳолининг соғлиғини яхшилаш ва сақлаш бўйича илмий асосланган тадбирларни ишлаб чиқиш мақсадида турли тиббий ташкилотлар бўлинмалар даражасида аҳолининг соғлиғи кўрсаткичлари бўйича ахборотни йиғиш ва тиббий-статистика таҳлил қилиш бўйича замонавий ижтимоий-гигиена услубиётини қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

касалликнинг ривожланишида табиий ва тиббий- ижтимоий омилларни баҳолаш усулларида фойдаланиш, уларни тўғрилаш, урологик инфекция, ва инфекцияга оид бўлмаган касалликларни олдини олиш бўйича профилактика тадбирларини амалга ошириш, гигиена масалалари бўйича санитария-тарғибот ишларини олиб бориш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.2. Ташхисга оид фаолияти:

биологик суяқликларни биокимё тадқиқ этиш натижалари асосида ҳамда орган, тизимлар ва бутун организм бўйича патологиянинг кечиши қонунларини ҳисобга олган ҳолда ташхис қўйиш қобилияти ва тайёрлиги;

алоҳида орган ва тизимларнинг фаолият кўрсатиш қонуниятларини таҳлил қилиш, касалликлар ва патологик жараёнларга ўз вақтида ташхис қўйиш учун инсон организмнинг функционал ҳолатининг анатомия-физиологик асослари, клиник-иммунологик текширувнинг асосий услубиёти ва баҳолаш бўйича билимлардан фойдаланиш қобилияти ва тайёрлиги;

Урологик хасталиклар билан касалланган беморларда бутун организмнинг органлари, тизимлари бўйича патологиянинг кечиши қонунларини ҳисобга олган ҳолда тиббий-биологик ва клиник фанлар асослари бўйича билимлардан фойдаланган ҳолда касалликларнинг асосий патологик аломат ва белгиларини аниқлаш. Турли касалланиш ва патологик жараёнларда турли орган ва тизимларнинг фаолият кўрсатиш

конуниятларини таҳлил қилиш, соғлиқ билан боғлиқ Халқаро касалликлар ва муаммоларнинг статистик таснифи (ХКТ)ни ҳисобга олган ҳолда (асосий, ҳамроҳ бўлувчи, оғирлашган) ташхис қўйиш алгоритмидан фойдаланиш, шошилиш ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатни аниқлаш бўйича асосий ташхис қўйишга оид тадбирларни ўтказиш қобилияти ва тайёрлиги;

муваффақиятли ўқув-профилактика фаолияти учун организмнинг физиологик ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ёш ва жинс бўйича замонавий ташхис қўйиш технологиялар натижаларини таҳлил қилиш ва изоҳлаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.3. Даволаш фаолияти:

урологик хасталик билан касалланган беморларда касалликнинг оғирлашиши ва (ёки) ўлим ҳолатига олиб келиши мумкин бўлган ҳолатларда асосий даволаш тадбирларини ўтказиш қобилияти ва тайёрлиги;

урологик хасталик билан касалланган беморларни аниқланган ташхисга мувофиқ ҳолда тўғри (терапевтик ва жарроҳ) даволаш, Урологик хасталик билан касалланган беморларни медикаментоз ва медикаментоз бўлмаган терапияни танлаш алгоритмларини амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

шошилиш ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатлар юзага келган ҳолларда биринчи урологик тиббий ёрдамни амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

урологик хасталик патологиясига эга беморларда тиббий овқатланишни ташкил этишда асосий тамойилларни кўрсатиш ва қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.4. Реабилитацияга оид фаолияти:

урологик хасталик билан касалланган беморларда турли реабилитацион (тиббий, ижтимоий ва касбий) тадбирларни қўллаш, касалликларни бошдан кечиргандан кейин жисмоний тарбия билан шуғулланиш бўйича ихтисослашган гуруҳларга юбориш қобилияти ва тайёрлиги;

морфофункционал мақомига қараб ҳаракатланиш фаоллигининг оптимал режимини танлаш бўйича тавсияларни бериш, жисмоний тарбия даволаш воситаларини, физиотерапия, рефлексотерапия, фитотерапия, гомеотерапия ва бошқа медикаментоз бўлмаган терапия воситаларини беришга кўрсатмалар ва қарши кўрсатмаларни тайинлаш. Урологик беморларни даволашда асосий курорт омилларидан фойдаланиш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.5. Психологик-педагогик фаолияти:

Аҳолида, беморларда ва уларнинг оила аъзоларида ўзларини ва атрофдаги аҳолини соғлиқни тиклашга ва мустаҳкамлашга қаратилган қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.6. Ташкилий-бошқарув фаолияти:

соғлиқни сақлаш соҳасида қабул қилинган меъёрий ҳужжатлар (Ўзбекистон Республикаси қонунлари, техник регламентлар, халқаро ва миллий стандартлар, бўйруқлар, тавсиялар, атамалар, халқаро бирликлар тизими (СИ), амалдаги халқаро таснифи) ҳамда тиббий ташкилотнинг сифатини ва самарадорлигини баҳолаш учун ҳужжатлардан фойдаланиш қобилияти ва тайёрлиги;

Урология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича турли тиббий ташкилотларнинг ташкилий тузилмаси, бошқарув ва иқтисодий фаолияти бўйича билимлардан фойдаланиш, уларнинг таркибий тузилмаларнинг фаолият кўрсатиш кўрсаткичларини таҳлил қилиш, урология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатишда замонавий тиббий-ташкилий ва ижтимоий-иқтисодий технологияларнинг самарадорлигини баҳолаш ишлаш қобилияти ва тайёрлиги;

Урологик ихтисослашган тиббий ташкилотларнинг ўрта ва кичик тиббий ходимларнинг унумли меҳнат тақсимотини таъминлаш; уларни урологияга ихтисослашган тиббий ташкилотларда олиб бориладиган асосий манипуляция ва амалларга ўргатиш қобилияти ва тайёрлиги;

урологик хасталикларда меҳнат қобилиятини (турғун ва вақтинча) экспертиза қилиш масаласини ечиш, тегишли ҳужжатни расмийлаштириш, урологик хасталикларга касалланган беморларни тиббий-ижтимоий экспертизага йўналтириш зарурлигини аниқлаш қобилияти ва тайёрлиги;

V. УРОЛОГ МУТАХАССИСНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ (МОДУЛ) ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ШАРТЛАРИГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБЛАР

5.1. Клиник ординатор (резидентл)ларини тайёрлайдиган муассасалар таълим дастурини амалга ошириш учун етарли ўқув ва ўқув-услугий базасига эга бўлиши лозим.

5.2. Унификациялаштирилган ўқув режа ва таълим дастурлари асосида таълим муассасасининг имкониятларини ҳисобга олган ҳолда (кўпи билан 10% ўзгартириш киритилган ҳолда) мутахассислик бўйича ишчи ўқув режаси ва ишчи дастури, унинг асосида эса клиник ординатор (резидент)нинг шахсий тайёргарлик режаси ишлаб чиқилади.

5.3. Мутахассисни тайёрлаш бўйича ишчи ўқув дастури тиббиёт, фан, техника, маданият, иқтисодиёт, технологиялар, ижтимоий соҳалар, кадрлар буюртмачилари ва истеъмолчиларнинг талабларидан келиб чиққан ҳолда ҳар йили кўриб чиқиши ва янгиланиши лозим (олдингисидан камида 5-10 % ҳажмда).

5.4. Клиник ординаторлар (резидентлар)ни тайёрлайдиган муассасалар таълим ўқув дастури асосида мустақил тарзда мутахассисни тайёрлаш бўйича ўқув-услубий мажмуаси (ЎУМ), календар ўқув жадвали, тегишли таълим технологияларни амалга оширишни таъминловчи ҳар бир бўлим бўйича услубий ва тарқатма материаллар, тест топшириқлари банки, назорат саволлари ва вазиятли мисолларни ишлаб чиқади ва тасдиқлайди.

5.5. Компетентлик ёндошуви ўқув жараёнида таълим олувчиларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари ишлари билан бирга фаол ва интерфаол машғулот олиб бориш шакллари (компьютер симуляциялар, ишбилармон ва ролли ўйинлар, аниқ вазиятларни ечиш, психологик ва бошқа тренинглар)дан кенг фойдаланишни кўзда тутган ҳолда амалга оширилши лозим.

5.6. Ҳар бир модулнинг ўқув дастурида мутахассисни тайёрлаш ўқув дастури бўйича эгаллаган билим, амалий кўникма ва компетенцияларни уйғунлашган ҳолда таълимнинг якуний натижалари аниқ шаклланган бўлиши лозим.

5.7. Клиник ординатор (резидент)ларни тайёрлайдиган муассасалар таълим олувчиларига ўз таълим дастурини, шу жумладан шахсий таълим режаларини шакллантиришда иштирок этиш бўйича реал имкониятларни таъминлаши шарт.

5.8. Таълим олиш пайтида барча тегишли машғулот турлари: семинар, маъруза, клиник амалий машқлар ва х.к. кўзда тутилади.

5.9. Қонунчилик ва бошқа ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларда белгиланган ҳуқуқ ва мажбуриятлар билан бирга таълим олувчилар қуйидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга:

таълим олувчилар модул (бўлимлар)ни ўзлаштиришга берилган ўқув вақт ҳажмининг доирасида мутахассисни тайёрлаш бўйича бирхиллаштирилган таълим дастури (масалан, УЗД ва бошқа дастакли тадқиқотлар)да кўзда тутилмаган аниқ фан (модул)ларни танлаш ҳуқуқига эга;

таълим олувчилар тегишли ҳужжат бўлган ҳолларда клиник ординаторларини тайёрлайдиган бошқа муассасадан ўтказилганда аттестация натижалари асосида илгари ўзлаштирилган фан (модул)ларни қайта зачет қилиш ҳуқуқига эга;

таълим олувчилар белгиланган муддатда мутахассисни тайёрлаш дастурида кўзда тутилган барча топшириқларни бажариши шарт.

5.10. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурлари одатда ўқитилаётган фан ихтисослигига мос келувчи базавий маълумотга эга бўлган ҳамда илмий ва (ёки) илмий-услубий фаолият билан мунтазам равишда

шуғулланувчи илмий-педагогик кадрлар билан таъминлаш орқали амалга оширилиши лозим.

Мазкур таълим дастури бўйича таълим жараёнини таъмин этувчи ўқитувчиларнинг умумий ҳажмидан илмий даража ва (ёки) илмий унвонга эга бўлган ўқитувчиларнинг улуши камида 65 фоизни ташкил этиши лозим.

Таълим жараёнига мазкур соҳадаги ташкилот ва муассасаларнинг амалдаги раҳбарлари ва ходимлари ҳамда амалий соғилиқни сақлаш муассасаларининг юқори малакали мутахассислари жалб қилиниши мумкин.

5.11. Таълим олувчиларнинг аудиториядан ташқари (ўз-ўзини тайёрлаш) ишлари услубий таъминоти ва уни бажаришга кетган вақтни асослаш билан бирга олиб борилади.

5.12. Ҳар бир таълим олувчи асосий таълим олиш модуллари бўйича нашрларни ўз ичига олувчи ҳамда ўқув ва ўқув-услубий адабиётларнинг ҳуқуқ эгалари билан тўғридан-тўғри шартномалар асосида шаклланган электрон-кутубхона тизимидан фойдаланиш шароитлари билан таъминланиши лозим.

VI. УРОЛОГ МУТАХАССИСИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ МОДУЛ ДАСТУРЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ СИФАТИНИ БАҲОЛАШ

6.1. Клиник ординатор (резидент)ларини тайёрлайдиган муассасалар тайёрлаш сифатини қуйидагилар орқали қафолатни таъминлаши лозим:

иш берувчиларнинг вакиллари жалб қилган ҳолда битирувчиларни тайёрлаш сифатини таъминлаш бўйича стратегияни ишлаб чиқиш;

таълим дастурини мунтазам равишда мониторинг қилиш, тақриз қилиш;

таълим олувчининг билим ва кўникма даражасини баҳолаш бўйича объектив амалларни, битирувчиларнинг компетенцияларни ишлаб чиқиш;

ўқитувчиларнинг компетентлигини таъминлаш;

фаолият (стратегия)ни баҳолаш учун келишилган мезонлар бўйича ўз-ўзини текширишни мунтазам равишда олиб бориш ва иш берувчиларнинг вакиллари жалб қилган ҳолда мутахассисни тайёрлайдиган бошқа муассасалар билан солиштириш;

6.2. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурини ўзлаштириш сифатини баҳолаш фанни ўзлаштириш бўйича жорий ва оралиқ назорати, таълим олувчиларнинг аттестациядан ва битирувчиларнинг якуний аттестациядан ўтиш жараёнларини ўз ичига олиши лозим.

6.3. Таълим олиш жараёнида клиник ординатор (резидент)лар билими ва малакасини баҳолашда ECTS баҳолаш тизими қўлланилади.